

Στρασβούργο, 1η Ιουλίου 2003

Ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός της Ελλάδας Κώστας Σημίτης, μετά τη Συνεδρίαση της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον απολογισμό του έργου της Ελληνικής Προεδρίας και μετά τις τοποθετήσεις-ερωτήσεις των επικεφαλής των πολιτικών ομάδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ευρωβουλευτών, στη δευτερολογία του είπε τα εξής:

«Κυρίες και κύριοι βουλευτές,
Σας ευχαριστώ πολύ για τα σχόλιά σας και τις σκέψεις σας. Μας γεμίζουν με ιδιαίτερη χαρά, εμάς που συμμετείχαμε στην Ελληνική Προεδρία, οι πολλές και θετικές κρίσεις σας.

Από τις παρατηρήσεις σας που συγκέντρωσα θα ξεχωρίσω δύο-τρία θέματα:

Το πρώτο κεντρικό θέμα το οποίο αναφέρατε, ήταν το θέμα της νέας συνταγματικής Συνθήκης και της Συνέλευσης.

Εγώ, ως Προεδρεύων της Ένωσης, επισκέφτηκα για πρώτη φορά τις 24 χώρες-μέλη για να προετοιμάσω τη Σύνοδο Κορυφής της Χαλκιδικής και για να βοηθήσω, ώστε να λήξουν οι εργασίες της Συντακτικής Συνέλευσης.

Πίστευα ότι είχα μια καλή γνώση του ευρωπαϊκού χώρου, όλης της Ευρώπης. Διαπίστωσα, όμως, ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές, όχι μόνο κοινωνικές πολιτικές, που ήταν ορατές και γνωστές, αλλά διαφορές ως προς την αντίληψη των θεμάτων της Ε.Ε., της προόδου της Ευρώπης, της ευρωπαϊκής συνεργασίας.

Υπήρχαν χώρες, οι οποίες έχουν μια τελείως διαφορετική αντίληψη της Προεδρίας από ό,τι έχετε όλοι εσείς και από ό,τι υπάρχει στην τακτική που ακολουθούσαν τα χρόνια που πέρασαν. Δεν πιστεύω ότι μπορούμε να βρούμε λύσεις στα ευρωπαϊκά θέματα, αν δεν λάβουμε υπόψη μας αυτές τις διαφορές και δεν επιδιώξουμε συμβιβασμούς.

Οι νέες χώρες-μέλη και αναφέρομαι στις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, ζουν με το παρελθόν της καταπίεσης από τη Σοβιετική Ένωση. Ζουν με το φόβο παρόμοιων εξελίξεων. Θέλουν να προσέξουν πολύ τη σχέση της Ε.Ε. με τη Ρωσία, δίνουν ιδιαίτερη σημασία στα θέματα ασφάλειας, στη συνεργασία και τη συμμετοχή του NATO και γνωρίζουν ότι οι παλιές χώρες-μέλη της Ε.Ε. έχουν πια μια άλλη προοπτική. Και αυτό, γιατί έχουν δει ότι η Ε.Ε. έχει ξεπεράσει αυτά τα προβλήματα.

Χρειάζονται, λοιπόν, συμβιβασμοί σε όλα τα θέματα. Και χρειάζονται βήματα, μικρά ή μεγάλα, αλλά δεν μπορούμε να πετύχουμε εξ αρχής τους στόχους που θα θέλαμε. Τους στόχους, για παράδειγμα, για μια Ένωση η οποία λειτουργεί σε ένα ομοσπονδιακό πρότυπο, με ανεπτυγμένες κεντρικές πολιτικές. Το στόχο για μια Ένωση, η οποία έχει μια ενιαία εξωτερική πολιτική, χωρίς δυσκολίες σε όλα τα θέματα.

Με βάση αυτό το συμπέρασμα, θέλω να επαναλάβω ότι ο συμβιβασμός, ο οποίος περιέχεται στο κείμενο της Συνέλευσης, είναι ένας καλός συμβιβασμός. Είναι μια καλή βάση για περαιτέρω συζητήσεις που θα γίνουν στη Διακυβερνητική. Τα θέματα της Διακυβερνητικής θα λυθούν από την Ιταλική Προεδρία, η οποία θα συγκαλέσει τη Διακυβερνητική, όπως συμφωνήσαμε στη Χαλκιδική, κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου. Εκεί θα δοθούν οι απαντήσεις για τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και για τον τρόπο των εργασιών.

Να έρθω, τώρα, στο ερώτημα για το τι σημαίνουν τα τεχνικά θέματα, σε σχέση με το τρίτο κεφάλαιο της Συνταγματικής Συνθήκης:

Όπως θυμάστε, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είχε αποφασίσει, η Συνέλευση να ολοκληρώσει τις εργασίες της μέχρι τον Ιούνιο. Και επέμενε και η Σύνοδος Κορυφής του Μαρτίου και η έκτακτη Σύνοδος Κορυφής που έγινε στην Αθήνα γι' αυτό το λόγο. Στη Χαλκιδική είπαμε, λοιπόν, ότι εφόσον υπάρχει αυτή η απόφαση δεν θα πρέπει η Συνέλευση να συνεχίσει τις εργασίες της, αλλάζοντας αυτό το κείμενο ή αυτό το συμβιβασμό, ο οποίος έχει παρουσιαστεί.

Ο κ. Ζισκάρ ντ' Εσταίν είπε ότι το τρίτο κεφάλαιο χρειάζεται προσαρμογές στα δύο προηγούμενα κεφάλαια. Είπε ότι ο τρόπος έκφρασης ή η μορφή που έχει το τρίτο κεφάλαιο είναι ένας τρόπος έκφρασης, μια μορφή που θέλει διόρθωση. Γι' αυτό αποφασίστηκε να παραταθεί η Συνέλευση για να συνεχίσει την εργασία στο πλαίσιο και τη βάση που συμφωνήθηκε, ώστε το τρίτο κεφάλαιο να εναρμονιστεί με τα προηγούμενα κεφάλαια.

Από κει και πέρα, βέβαια, η Συνέλευση θα πρέπει να κρίνει ποια θα είναι ακριβώς αυτή η δουλειά της εναρμόνισης. Όμως, το Συμβούλιο ήταν σαφές, ότι δεν θέλει να ανατραπεί αυτή η ρύθμιση, αυτός ο συμβιβασμός, ο οποίος επιτεύχθηκε.

Πιστεύω ότι έχει γίνει μια καλή δουλειά και η Διακυβερνητική μπορεί να τελειώσει σύμφωνα με το πρόγραμμα.

Ας έλθω στο δεύτερο θέμα, το οποίο θίξατε και είναι το θέμα της μετανάστευσης:

Εδώ υπάρχει μια ελλιπής πληροφόρηση. Ρωτήθηκα αν αποφασίστηκε ή συζητήθηκε η ενιαία αστυνομία για τη φύλαξη των συνόρων. Βεβαίως, συζητήθηκε. Οι τρεις σκανδιναβικές χώρες και πολλές χώρες της Κεντρικής Ευρώπης δήλωσαν ότι σε καμία περίπτωση δεν συμφωνούν για τη δημιουργία μιας τέτοιας αστυνομίας. Βεβαίως, μια τέτοια αστυνομία δεν είναι δυνατή. Κατόπιν τούτου -και επειδή δεν είναι στόχος να υπάρχει αστυνομία, ο στόχος είναι να υπάρχει κοινή δράση και συντονισμός- στην απόφαση της Χαλκιδικής τονίζεται ιδιαίτερα η ανάγκη για κοινή δράση και συντονισμό και στο κείμενο της Επιτροπής, το οποίο είναι η βάση της απόφασης, περιέχονται διάφορες προτάσεις για το πώς θα πραγματοποιηθεί αυτός ο συμβιβασμός.

Όσον αφορά την κατανομή βαρών μεταξύ των χωρών-μελών, η κατανομή αυτή προβλέπεται. Όμως, υπάρχει μια λάθος αντίληψη ότι θα λαμβάνονταν αποφάσεις, ώστε κάποιες χώρες -π.χ. η Γερμανία- να δώσουν χρήματα στη

Γαλλία για να αντιμετωπίσει τη μετανάστευση. Δεν επρόκειτο περί αυτού. Αποφασίστηκε να υπάρχουν κοινά προγράμματα όλης της Ένωσης, τα οποία επειδή θα εφαρμόζονται, για παράδειγμα, στη Μεσόγειο ή στα ανατολικά σύνορα της Ένωσης, θα είναι προς όφελος ορισμένων χωρών. Αυτή είναι η κατανομή βαρών. Τα κοινά προγράμματα βοηθούν εκείνους τους χώρους ή τις περιοχές, όπου υπάρχει το πρόβλημα ή εκείνες τις χώρες, οι οποίες έχουν κάποια ιδιαίτερη ανάγκη, για να αντιμετωπιστεί το συνολικό πρόβλημα.

Όσον αφορά τις συμφωνίες επανεισοχής –επειδή ακούστηκε ότι η Τουρκία έχει συμφωνία επανεισοχής με την Ένωση- θέλω να τονίσω ότι δεν έχει συμφωνία επανεισοχής με την Ένωση. Γι' αυτό είπαμε ότι θα πρέπει η Ένωση να κάνει συμφωνίες επανεισοχής. Και γι' αυτό αποφασίσαμε να υπάρχει μια σειρά από κριτήρια, για την εφαρμογή αυτών των συμφωνιών. Γιατί, δεν μπορεί μια χώρα να συνεργάζεται με την Ένωση και να μην αποδέχεται την επιστροφή των μεταναστών.

Συμφωνώ με όσους τόνισαν, ότι η πολιτική αυτή πρέπει να έχει συνέχεια και επί Ιταλικής Προεδρίας, γιατί κάναμε ένα βήμα σημαντικό, αλλά χρειάζεται ακόμα -και ως προς το άσυλο και ως προς τη μετανάστευση- να συμπληρώσουμε αυτό το βήμα.

Το τρίτο θέμα, στο οποίο θέλω να αναφερθώ, είναι το θέμα το οποίο αφορά την πρόταση του κ. Σολάνα:

Ο κ. Βουρτζ (Πράσινοι) παρατήρησε ότι χρειάζεται, σε σχέση με την πρόταση του κ. Σολάνα, μια συζήτηση. Είμαστε απόλυτα σύμφωνοι. Ο κ. Σολάνα ανέλαβε να επεξεργαστεί περισσότερο την πρότασή του μέχρι το Δεκέμβριο και βεβαίως μετά -όπως και για την ΟΝΕ, έτσι και για την πολιτική ασφάλειας, όποια μορφή και αν πάρει, και για την πολιτική άμυνας- χρειάζεται μια ευρύτερη συζήτηση και εδώ στο Κοινοβούλιο και στην Ένωση.

Πιστεύω ότι η πρόταση του κ. Σολάνα έχει κάτι το πολύ θετικό. Δεν έχει γενικότητες, αναφέρεται σε συγκεκριμένα θέματα και επισημαίνει σωστά τους κινδύνους. Και οι κίνδυνοι αυτοί υπάρχουν. Υπάρχουν οι κίνδυνοι από όπλα μαζικής καταστροφής, γιατί η σύγχρονη τεχνολογία επιτρέπει να κατασκευαστούν όπλα μαζικής καταστροφής, όχι με τα τεχνικά μέσα που χρειάζονταν άλλοτε. Άρα, μπορεί και αλλού και σε άλλες χώρες να κατασκευαστούν τέτοια όπλα. Γι' αυτό χρειάζεται πρόληψη. Πρόληψη δεν σημαίνει ότι οπωσδήποτε πρέπει να υπάρχουν μέσα στρατιωτικής επέμβασης. Πρόληψη για τη μετανάστευση ήταν και αυτό που ειπώθηκε για χρηματοδότηση και σε άλλες χώρες. Πρόληψη για να μην υπάρχει τρομοκρατία είναι η παρακολούθηση αυτών των εξελίξεων, ο έλεγχος του εμπορίου, η υπογραφή συμφωνιών, με βάση τις οποίες θα παρέχονται στοιχεία. Να υπάρχει, όμως, πρόληψη. Να υπάρχει μια πολιτική γι' αυτό, για να προλάβουμε τέτοιες καταστάσεις.

Ο κ. Σολάνα έκανε μια πρόταση, ένα βήμα και πιστεύω ότι πρέπει να το συνεχίσουμε. Γιατί δική μας πεποίθηση, πεποίθηση της Ελλάδας -όπως τη

διαμόρφωσα κατά τις επισκέψεις μου που σας ανέφερα -είναι η κοινή πολιτική άμυνας και πολιτική ασφάλειας.

Είπε ο συνάδελφος κ. Παπαγιαννάκης, ότι υπάρχει συνέχεια στα μεγάλα προβλήματα. Βεβαίως, υπάρχει συνέχεια στα μεγάλα προβλήματα και δεν ισχυρίστηκα ποτέ ότι η Ελληνική Προεδρία έλυσε τα προβλήματα της Ένωσης. Αυτό θα ήταν κάτι το αστείο. Θα πρέπει η επόμενη Προεδρία -και εμείς από τη θέση πια του μέλους της Ένωσης, π.χ. για τα Βαλκάνια, στα οποία αναφέρθηκε μια συνάδελφος- να δώσει συνέχεια στις λύσεις που δόθηκαν. Αλλά, για να υπάρχει συνέχεια, πιστεύω ότι πρέπει να συζητήσουμε δημιουργικά.

Πιστεύω ότι η Ελληνική Προεδρία, κάτι που επιβεβαιώνετε και εσείς με τις κρίσεις σας, έδωσε μια δημιουργική κατεύθυνση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, για το τι θέλαμε.

Κλείνοντας, θέλω να επαναλάβω την επιδίωξή μας: θέλαμε να δημιουργήσουμε μια Ευρώπη πιο ισχυρή. Δώσαμε συνέχεια στις πολιτικές της Λισσαβόνας για να υπάρχει, για παράδειγμα, στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα, η συνοχή της Ευρώπης. Γι' αυτό και η πολιτική στο Ιράκ. Θέλαμε την προοπτική της Ευρώπης και γι' αυτό εργαστήκαμε για το Σύνταγμα και την πολιτική ασφάλειας. Θέλαμε να αναδείξουμε την Ευρώπη ως δύναμη στον κόσμο και γι' αυτό αυτή η πολιτική μας για τη Μέση Ανατολή, τη Ρωσία, τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και τον Καναδά.

Πιστεύω ότι προχωρήσαμε. Και προχωρήσαμε χάρη στη συνεργασία μαζί σας. Προχωρήσαμε χάρη στη μεγάλη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία υπέβαλε μια σειρά από προτάσεις, στη συμβολή του κ. Πρόντι. Προχωρήσαμε, επίσης, επειδή αυτό το εξάμηνο έγινε κάτι το ιδιαίτερα θετικό. Όλες οι ευρωπαϊκές χώρες συνειδητοποίησαν ότι υπάρχει ανάγκη να προχωρήσουμε. Υπάρχει ανάγκη να δημιουργήσουμε. Δεν μπορούμε να μείνουμε στα ίδια. Όσο μένουμε στα ίδια, τόσο ο κίνδυνος να χάσουμε αυτά που έχουμε γίνεται μεγαλύτερος. Για να τα κρατήσουμε και να κερδίσουμε παραπάνω, πρέπει να προχωρήσουμε.

Σας ευχαριστώ.